Ook niet omdat het schrapping der bewuste zinsnede niet geoorloofd acht, zoolang geen positief dogma daarvoor in de plaats kan worden gesteld. Maar wel geldt het bezwaar, dat de buitenlandsche Gereformeerde Kerken niet vooraf zijn geraadpleegd.

De Nederlandsche Confessie is toch niet alleen het bezit der Gereformeerde Kerken in Nederland, maar het *gemeenschappelijk erfdeel* van alle Gereformeerde Kerken van Nederlandschen oorsprong in Amerika en Zuid-Afrika; terwijl ook de oude Gereformeerde Kerk van Oost-Friesland en Bentheim nauw met onze Kerk verbonden is. Geen van deze Kerken heeft dusverre officieel een stap gedaan om de Belijdenis op dit punt te herzien. Vooral in onze dagen, nu de verkeersmiddelen zooveel sneller en goedkooper zijn, zou het nog veel gemakkelijker geweest zijn dan in de 17e eeuw om een Synode saam te roepen, waar al deze Kerken vertegenwoordigd waren. Voorts wijst de *Banner of Truth* er op, dat Dr. Kuyper eenige jaren geleden de Presbyteriaansche Kerk in Amerika waarschuwde om niet zonder raadpleging met de zusterkerken een verandering in de Belijdenis aan te brengen, en begrijpt ze niet, dat de Synode te Utrecht nu deed, wat aan de Kerk in Amerika zoo beslist ontraden werd.

Het gewicht dezer bedenking ontkennen we niet. Gelijk men weet, was oorspronkelijk te Middelburg besloten, dat de buitenlandsche Gereformeerde Kerken zouden geraadpleegd worden. En er was zeker veel voor te zeggen geweest, dat althans die Kerken, die met ons dezelfde Belijdenis gemeen hebben, in deze revisie waren gekend.

Maar de *Banner of Truth* vergeet o. i. drie dingen.

Vooreerst dat de raad, dien Dr. Kuyper aan de Presbyteriaansche Kerk in Amerika gaf, een revisie der Belijdenis gold ten opzichte van het cardinale punt der praedestinatie en die ten doel had om de scherpe punten van dit fundamenteele leerstuk af te vijlen. Juist dit dogma was door *alle Gereformeerde Kerken saam* op de Dordtsche Synode vastgesteld, en hierin behoorde dus zeker geen wijziging te worden gebracht door één Kerk alleen. Geheel anders daarentegen staat het met Art. 36; dat Artikel raakt de verhouding tusschen de Overheid en de Kerk, en het was geen gemeen goed van alle Kerken, want o. a. in de Fransche Geloofsbelijdenis ontbreekt het. Revisie op dit punt kan en mag dus niet op één lijn worden gesteld met de revisie van het praedestinatie-dogma. Dr. Kuyper zelf heeft dit reeds uitdrukkelijk uitgesproken in *Ons Program* p. 1152, waar hij er terecht op wijst, dat ook Art. 31 en 32 der Confessie, wijl de kerkregeering rakende, op de Dordtsche Synode niet in discussie zijn geweest.

Ten tweede mag het argument, dat de deputaten in hun advies aanvoerden, dat alle Gereformeerde Kerken (met uitzondering van de Gereformeerde Kerken van Nederlandsche afkomst in Amerika en Zuid-Afrika) reeds feitelijk een beslissing over dit punt hadden genomen, door haar eigen Confessie te wijzigen, niet, zoo als de *Banner of Truth* dit doet, op zij worden geschoven. Wanneer de Synode onzer Kerken de buitenlandsche Kerken over deze revisie geraadpleegd had, dan was het doel van deze correspondentie geen ander geweest, dan om deze kerken te vragen, hoe *haar oordeel over de gewraakte zinsnede van Art. 36 was*. Nu deze kerken in haar publieke confessies reeds unaniem over dit punt zich uitgelaten hadden, sprak het wel vanzelf, dat deze kerken eenvoudig geantwoord zouden hebben, met naar deze Confessie te verwijzen. Een consensus unanimis, een algemeene overenstemming op dit punt, was er dus reeds.

En ten derde is het besluit om de buitenlandsche Gereformeerde kerken niet te raadplegen, niet eerst op de Synode te Utrecht, maar reeds te Arnhem genomen, in 1902. De redacteur van de *Banner of Truth* was als afgevaardigde der Christelijke Gereformeerde kerk op deze Synode aanwezig, en heeft tegen dit besluit evenmin als de afgevaardigden der andere buitenlandsche Gereformeerde kerken bezwaar ingebracht. Ook in de drie daarop gevolgde jaren heeft geen dezer kerken in hare Synodes op correspondentie over deze revisie aangedrongen, en de afgevaardigden dezer kerken op de Utrechtsche Synodes hebben, hoewel het voorstel tot revisie hun bekend was, geen de minste bedenking uit naam hunner kerken doen hooren. Indien de broeders in Amerika van oordeel waren, dat de revisie in gemeen overleg behoorde te geschieden, *waarom heeft men dan niet drie jaar vroeger geprotesteerd?*

Intusschen erkennen we gaarne, dat het zeer wenschelijk ware geweest, dat de revisie op dit punt door alle Kerken was aangenomen, die dezelfde Belijdenis met ons gemeen hebben. Het verblijdt ons daarom dat de *Banner of Truth* er op aandringt, dat de Gereformeerde Kerk in Amerika ons voorbeeld volgen zal:

Shall we Revise Art. XXXVI? Since our elder sister in Holland has thus independently settled the matter mentioned above, the question arises: shall we follow her example? Certainly, as an American Church as well as a people bowing before the authority of the Word of God, we are convinced that our fathers in inserting the phrase referred to, were dominated too much by the spirit of their age. *We do not believe that it is the duty of civil rulers to prevent and destroy false worship*, by force, as our fathers without a shadow of doubt understood the sentence of our Confession and as the Report alluded to abundantly proves. Yet as coming office bearers and Synodical delegates we signify time and again that we accept our Confession *in its entirety*, without any reservation. *No one ever entered a gravamen or objection.* Such a way is contrary to conscientious honesty, harmful to hearty creed loyalty, in course of time preventing creed enforcement. Ought we not to settle this problem fairly and squarely before God and men? Surely, as the professors of the Theol. School of Kampen and of the Free University stated in 1896 „the continuation of 'sleeping gravamina' is dangerous to purity of doctrine and therefore to the welfare of the churches 2)".

De zedelijkheid onzer sociaal-democraten.

Toen onlangs de gouverneur van West-Indië, de heer Idenburg, er op aandrong, dat geen personen tot ambtenaar zouden worden voorgedragen, die door publiek onzedelijk leven aanstoot gaven, heeft een der hoogst geplaatste ex-ambtenaren uit West-Indie zich niet ontzien, in woorden witgloeiend van haat tegen der Calvinisten „kwezelarij," deze kloeke daad in een bespottelijk daglicht te stellen, en publiek het pleit voor de vrije liefde op zich te nemen.

Terecht heeft heel onze Christelijke pers hiertegen getuigd, en het is aan dit protest te danken, dat zelfs het liberale blad, dat dit schandelijk stuk als leader plaatste, achteraf verlegen raakte en verklaren moest met den inhoud het niet eens te zijn.

Thans herhaalt zich hetzelfde spel in Amsterdam.

De Burgemeester had in den Raad te Amsterdam de verklaring afgelegd, dat het Dagelijksch Bestuur noch bij de vrouwelijke noch bij de mannelijke ambtenaren de „vrije liefde" tolereeren zou.

In de *Kroniek*, het meest deftige blad der socialisten, trekt de heer F. M. Wibaut tegen deze uitlating te velde. Dat deze uitspraak een aanmatiging wordt genoemd „op niets anders gegrond dan op de wettelijke macht van den broodheer, om den vertrapten overtreder uit het ambt te ontslaan," toont ook in de zeldzaam leelijke woordkeuze, hoe onze socialisten het niet alleen voor de „vertrapte" onschuld en de „vertrapte" arbeiders, maar ook voor de „vertrapte" overtreders willen opnemen.

We zijn dat van hen gewend.

Veel bedenkelijker is echter wat er volgt:

Want een andere en zeer ernstige vraag die het hier geldt is deze, of het feit dat men den ambtenaar voor geleverd werk betaalt, ook het recht geeft hem zijne persoonlijkheid volledig te ontnemen. Er is bij ernstige vrouwen en mannen geen beslissing van meer zuiver persoonlijken aard, dan die omtrent de beteekenis welke men bij wederzijdsch goedvinden aan samenleven zal geven. Beteekenis ook ten opzichte van begeerde kinderen of wederzijds vrijwillig aanvaarde steriliteit. De gevallen zijn talrijk, waar zulk samenleven naar hooggedachte en zuivergevoelde opvattingen van zedelijkheid, den toets met het beste wettelijke en vruchtbare huwelijk zeer wel kan doorstaan. Het zijn, afgezien van hen die op deze punten leerstellige voorschriften hebben te gehoorzamen, enkel spiesburgers die het recht hebben deze dingen niet te verstaan. Doch een wijs en wereldwijs man als een Amsterdamsch Burgemeester geeft grond tot intense verbazing zoo hij rauwelijks „vrije liefde" aan de kaak stelt als niet te „tolereeren", als onduldbaar gemeen.

Het was Multatuli die den raad gaf een zedewet samen te vatten in dit eenig artikel: „Niemand zal langer noch korter zijn dan onze burgemeester. Die aan het voorschrift niet voldoet wordt op de juiste maat gebracht". De boutade raakt oud, doch blijkt nog van pas. Want het geven van ambtelijke voorschriften die ingrijpen in het zuiver persoonlijke huiselijke leven, doet denken aan teruggang. Voor een gebied dat reeds eenigen tijd veroverd scheen, schijnt nog te moeten worden gevochten.

Let hier nu op tweeërlei.

Vooreerst, dat het saamleven van mannen en vrouwen zonder huwelijk, met gebruikmaking van neomalthusiaansche middelen, om het krijgen van kinderen te voorkomen, volgens dezen socialist *naar hoog gedachte en zuiver gevoelde opvattingen van zedelijkheid* den toets met de beste wettelijke en vruchtbare huwelijken zeer wel kan doorstaan.

En ten tweede op den driesten overmoed van het slotwoord, waarin de heer Wibaut meent, dat dat gebied al veroverd was, en zich verbaast, dat er nog om moet gevochten worden.

Onze socialisten beweren telkens, dat het socialistische stelsel zuiver oeconomisch is; dat het met religie en moraliteit niets uitstaande heeft, en dat wie het socialisme godverloochening of de prediking van de vrije liefde ten laste legt, eenvoudig lastert.

Maar nauwelijks verbiedt de Overheid haar ambtenaren in „vrije liefde" te leven, of het beste en fatsoenlijkste orgaan der socialisten, waarin onze eerste kunstenaars mee schrijven, komt publiek verklaren, dat naar de zuiverste opvatting der moraal, vrije liefde en neomalthusianisme precies even goed is als een wettig en vruchtbaar huwelijk.

De heer Wibaut heeft gelijk. Voordat zulke schandelijke theorieën op publiek rein den toon zullen aangeven, zal er nog heel wat moeten gevochten worden.

Zóó diep zonk Nederland nog niet weg, dat het reeds als overwonnen gebied voor deze „hoog staande en zuiver gevoelde zedelijkheidsopvatting" der socialisten kan beschouwd worden.

2) Nu onze oudere zusterkerk in Holland alzoo op eigen houtje bovengenoemde zaak geregeld heeft, rijst de vraag, of wij haar voorbeeld zullen volgen? Zeker, we zijn overtuigd, zoowel als Amerikaansche Kerk als als volk dat buigt voor het gezag van Gods Woord, dat onze vaderen door die bewuste zinsnede in hun Confessie op te nemen, te veel geleid werden door den geest van hun tijd. *Wij gelooven niet dat het de plicht is van de burgerlijke Overheid om te voorkomen en uit te roeien den valschen godsdienst* met geweld, gelijk onze vaderen zonder een schijn van twijfel deze woorden onzer Confessie hebben opgevat en zooals het Rapport overvloedigljk bewijst. Toch onderteekenen we bij de aanvaarding van onsambt en als afgevaardigden ter Synode telkens opnieuw de verklaring, dat we onze geloofsbelijdenis *in haar geheel* aanvaarden zonder eenig voorbehoud. *Nog nooit heeft iemand een gravamen hiertegen ingediend of bedenking gemaakt.* Zulk een wijze van handelen is in strijd met nauwgezette eerlijkheid, doet afbreuk aan de hartelijke trouw aan de Confessie en zal op den duur ons beletten het gezag der Confessie te handhaven. Zijn wij dan niet verplicht dat vraagstuk rond en eerlijk voor God en menschen op te lossen? Zonder twijfel, gelijk de professoren van de Theologische School te Kampen en van de Vrije Universiteit in 1896 uitspraken: „het voortduren van »slapende gravamina" is gevaarlijk voor de zuiverheid der leer en daarom voor het welzijn der Kerken".

Uit de Pers.

Het rapport van Ds. De Gaay Fortman over de Kinderwetten, ingediend bij den Amsterdamschen kerkeraad, gaat aldus voort:

Tijdens de opneming in het Rijksopvoedingsgesticht komen ook de onkosten der verpleging ten lasten van het Rijk; die van overbrenging en terugvoering echter ten laste van de betrokken instelling van weldadigheid

De opneming in het Rijksopvoedingsgesticht kan worden verkregen op een schriftelijk verzoek van de diakonie of het bestuur harer stichting en gezinsverpleging aan den Minister van Justitie. De Regeering is niet verplicht tot opneming en kan, too zij den minderjarige al heeft opgenomen, dien terugzenden aan de diaconie, als zij meent, dat de oorzaak der opneming niet meer bestaat, of het verblijf aldaar hem zedelijk en lichamelijk nadeelig is.

De verplichtingen van de instelling van weldadigheidvoogd zijn:

1. de zorgen voor de benoeming van eenen toezienden voogd. De straffe op het verzuim kan zelfs ontzetting zijn.
2. voorzien in de toeziende voogdij, als de benoemde sterft, afwezig of tijdelijk verhinderd is, of zich nog niet heeft verklaard.
3. binnen 10 dagen na het begin der voogdij doen opmaken eenen inventaris der goederen van den minderjarige.
4. bij overgang van de voogdij aan eenen opvolger rekening en verantwoording doen.
5. zorgen voor onderhoud en opvoeding enz., voor geestelijke belangen.
6. de plaats bepalen waar het kind wonen zal.
7. om de twee jaren aan den toezienden voogd eene beknopte rekening en verantwoording doen, en de effecten en bescheiden, zoo die er zijn, van den minderjarige toonen.

N.B. Tot stellen van zekerheid is zij niet verplicht.

8. schriftelijk mededeeling doen van de opneming van minderjarigen in woningen of gestichten. 10. aan den voogdijraad en 20. aan den Officier van Justitie van het arrondissement waarin de woningen of gestichten van de instelling van weldadigheid zijn gelegen. Zijn naam en voornamen, omschrijving en aanduiding der plaats van de woning of het gesticht, waar zij in zijn opgenomen, dienen er bijgevoegd te worden.
9. toelaten, dat voogdijraad en officier van justitie van het arrondissement, waarbinnen de woningen of gestichten, waarin de minderjarigen worden opgenomen, toezicht uitoefenen op de vervulling der voogdij, zoodat zij daartoe en ook tot het beoordeelen van den toestand der minderjarigen steeds het recht moeten hebben, de woningen of het gesticht, waar zij zijn, binnen te gaan.

N.B. Finantieel beheer is hier buitengesloten.

10. den toezienden voogd, desverlangd, in de gelegenheid stellen de minderjarigen, over wie hij de toeziende voogdii uitoefent, éénmaal 's weeks te bezoeken. (Deze mag ook naar de verpleging onderzoek doen).

N.B. I. Ten aanzien van de financieele belangen is de toeziende voogd tot inmenging verplicht en gerechtigd. Zijne medewerking is vereischt bij de verschillende beschikkingen over het vermogen van den minderjarige. Ook vervangt hij den voogd, waar diens belangen met die van den minderjarige in strijd zijn. Verzuimen, door de instelling van weldadigheid gepleegd, kunnen den toezienden voogd aanleiding geven, hare ontzetting te vorderen.

N.B. II. De leden van het Bestuur der Stichtingen van de gezinsverpleging, benoemd door de Instelling van weldadigheid enz., zijn persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor de uitoefening der voogdij, voor zooverre deze door het bestuur geschiedt en voor zooverre de leden van het bestuur niet, ten genoege der rechters, aantoonen, het hunne gedaan te hebben tot behoorlijke uitoefening der voogdij, of wel buiten staat te zijn geweest, daarvoor te waken.

Dit Bestuur kan een of meer zijner leden schriftelijk machtigen tot de uitoefening der voogdij over *in die machtiging* genoemde minderjarigen.

N. B. III. De instelling van weldadigheid zal in haar vermogen kunnen worden aangesproken voor door slecht beheer aan de vermogens der minderjarigen toegebrachte verliezen (o. a. verzuim van benoeming van eenen toezienden voogd en tevens voor schaden ontstaan door slechte verpleging of behandeling). De minderjarige kan hiervoor na zijne meerderjarigverklaring—of te voren door zijnen toezienden voogd—opkomen, tenminste als geldelijke schade kan bepaald worden. Deze aansprakelijkheid der instelling van weldadigheid sluit natuurlijk niet uit, dat ook, en wel allereerst, elk lid van het personeel voor de door zijne schuld toegebrachte schade aansprakelijk is.

N. B. IV. De instelling-van-weldadigheidvoogd is aansprakelijk voor de schade door hare in haar gesticht wonende pupillen (niet de daarbuiten wonende) aan goederen van derden, bijv. andere pupillen, toegebracht, tenzij zij bewijzen kan, dat zij de bewuste daden niet heeft kunnen beletten Deze aansprakelijkheid raakt niet de bestuurderen persoonlijk.

N. B. V. De instelling van weldadigheid kan nooit door ouders worden benoemd tot voogd. Wel kunnen dezen in hun testament verzoeken, dat zij de voogdij over hun minderjarig kind aannemen. Zelfs mogen zij een legaat vermaken aan de instelling van weldadigheid onder voorwaarde, dat zij voogd worde over minderjarigen.

N.B. VI. Vóór of tijdens de procedure tot ontheffing van of ontzetting uit de ouderlijke macht van beide ouders, of van en uit de voogdij van den voogd, kan de instelling van weldadigheid zich bij den voogdijraad aanmelden ter verkrijging van de voogdij over de minderjarigen.

N.B. VII. De voogdij komt tot stand:

a) door benoeming van den Kantonrechter of de Arrondissementsrechtbank.

Binnen 8 dagen na beteekening van die benoeming zal de instelling van weldadigheid bij den Kantonrechter of de Arrondissementsrechtbank zich moeten verklaren, of zij de voogdij aanvaardt.

b) op verzoek of bereidverklaring van de instelling van weldadigheid. Dit raakt ook den Kantonrechter of de arrondissementsrechtbank.

Tegen haren wil kan de instelling van weldadigheid niet benoemd worden tot voogd. Hare verplichting gaat eerst in na eene schriftelijke bereidverklaring. Zij kan worden *ontheven* van de voogdij op haar verzoek door den rechter, die haar de voogdij heeft opgedragen, Ook is ontzetting uit de voogdij mogelijk

Hebben wij tot hiertoe o. i. genoeg geregd van de instelling-van weldadigheid voogd, zijne roeping zijne verplichtingen enz., laat ons nu overgaan tot de bespreking van de personen, de minderjarigen over welke de voogdij gaat.

De Kinderwetten spreken over twee soorten van minderjarigen, die wij zullen noemen.

a die hunne natuurlijke opvoeders missen.

Tot dezen behooren: 1. de weezen; 2. de verwaarloosden, wier ouders zijn ontheven van of ontzet uit de ouderlijke macht. We kunnen ze ook bedreigden en wankelstaanden noemen; en 3. de verlatenen en

b) de jeugdige gestraften.

Laat ons met de tweede categorie beginnen, aangezien wij over deze kort kunnen zijn. Het zijn *a*) zij, die veroordeeld zijn tot plaatsing in eene tuchtschool voor den tijd van tenminste éénen maand en ten hoogste één jaar.

Daar dit gestraften zijn, die geheel in de macht der Regeering blijven, behoeven wij niet stil te staan bij de vraag, wat onze diaconie voor deze minderjarigen kan doen. Alleen kan gebeuren, dat een harer pupillen veroordeeld wordt tot deze straf; maar dan kan zij alleen dienen tot voorspraak van den jongen overtreder; evenals bij andere straffen der onder hare voogdij staande minderjarigen, n.l. berisping, geldboete, ter beschikking stellen van de Regeering. Evenmin kan de diakonie o. i. iets doen aan minderjarigen, die in preventieve hechtenis moeten gehouden worden.

Wij komen thans tot de onder de eerste categorie genoemde minderjarigen, voor wie de diaconie, mist zij voldoe aan de door de wet geëischte reeds genoemde voorwaarden, veel kan doen.

Van dezen noemen wij in de eerste plaats *de weezen*. Weezen zijn door de diakonie tot nu toe verzorgd, maar altijd met eenen door den rechter benoemden voogd naast zich, die haar zijnen pupil ter verzorging aanbood. Wel gaf haar Art. 421 B. W. daarbij een zeker voogdelijk gezag in deze woorden: »Minderjarigen, die in eenig gesticht van weldadigheid zijn opgenomen, verblijven, zoolang zij zich daarin bevinden of daartoe behooren, onder de voogdij van de regenten van dat gesticht"; maar niemand zal ontkennen, dat dit artikel, vergeleken met andere artikelen over de voogdij, niet geheel van dubbelzinnigheid vrij te pleiten is.

Gelukkig is het thans vervallen en heeft het plaats gemaakt voor het nieuwe artikel 421, dat aldus luidt:

»In alle gevallen, waarin de kantonrechter of de rechtbank eenen voogd te benoemen heeft, kan de voogdij worden opgedragen aan eene in het Koninkrijk gevestigde rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging of aan eene aldaar gevestigde stichting of instelling van weldadigheid, wier statuten, stichtingsbrieven of reglementen *duurzame verzorging* van minderjarigen voorschrijven.

Art 419 blijft buiten toepassing.

De Vereeniging, stichting of instelling van weldadigheid heeft ten aanzien van de haar opgedragen voogdij dezelfde bevoegdheden en verplichtingen, die aan den voogd zijn toegekend of opgedragen, tenzij de wet anders bepaalt."

Het slot van dit belangrijke rapport geven we een volgend maal.

Officieele Berichten.

Hulpbehoevende kerken, Zuid-Holland.

Vergadering van deputaten D. V. a.s. Maandag 12 Maart te Rotterdam, Hoveniersstraat, 11 uur.

Op deze vergadering moeten de hulpaanvragen voor 1906—'07, gesteund door de respectieve classis, worden ingediend.

Namens het moderamen,
W. B. RENKEMA,

Rijnsburg, 26 Febr. 1906. *Secret.-Penningm.*

Kort verslag van de vergadering der classe Brielle op 8 Febr. 1906.

1. De vergadering wordt op de gewone wijze geopend.
2. Uit de lastbrieven blijkt, dat al de kerken wettig vertegenwoordigd zijn.
3. De notulen worden gelezen, en onveranderd goedgekeurd.
4. Er wordt gerapporteerd van de visitatie in de kerken in den ring Vlaardingen; uitgenomen die te Vlaardingen zelf, die later zal worden gehouden.
5. Besloten wordt, dat de onkosten, veroorzaakt door een ongeval, een der predikanten in den dienst der classe overkomen, zullen worden vergoed.
6. Ter invulling van een vragenlijst door Depp. Syn. in zake art. XIII D. K., de classe toegezonden, werden de noodige inlichtingen gevraagd en gegeven.
7. Het rapport van de part. Synode van Zuidholland, gehouden 30 Januari l.l., geeft geen aanleiding tot opmerkingen of het stellen van vragen.
8. Twee missiven aangaande een tweetal dienaren des Woords worden gelezen, en voor kennisgeving aangenomen.
9. Naar aanleiding van een verzoek van O. Plaat, om wederom finantieelen steun der classe te mogen ontvangen, wordt besloten, eerst een onderzoek ter plaatse in te stellen, en dan naar bevind van zaken te handelen.
10. Bij de bespreking van de aangelegenheden der Zending ontspint zich een breedvoerige bespreking over het mandaat van depp. cl. Ter eener zijde pleit men voor afschaffing; ter anderer zijde voor behoud van depp. In stemming gebracht, is er slechts één stem voor afschaffing.
11. Als datum voor te vervullen vacatuurbeurten wordt vastgesteld de 3e Zondag in de maand.
12. Uit een ingesteld onderzoek naar den financieelen toestand van de kerk te Brielle is gebleken, dat die kerk het niet houden kan. Zij heeft dringend hulp noodig. Die hulp zal haar gegeven worden in een toelage der classe van ƒ 100. Dit geschiedt echter niet met ingenomenheid; daar door dit besluit de classicale toelagen aan hulpbehoevende kerken in haar ressort stijgen tot een bedrag van ƒ 711, wat voor de kleinere, nog niet hulpbehoevende, kerken een onhoudbare last wordt.
13. De administratie van den Quaestor wordt nagezien en in de beste orde bevonden.
14. Met zijn bevordering tot Doctor Theologiae wordt Ds. v. Andel door de vergadering hartelijk geluk gewenscht.
15. Een tafel bij de particuliere Synode van 30 Januari l.l. in gebruik geweest, zal door de classe worden overgenomen.
16. De vergadering wordt met dankgebed gesloten.

In naam der classe v.n.,
A. DELFOS, *Scriba.*

Schiermonnikoog.

In dank ontvangen voor een Kerkgebouw. Collecten: Nijemirdum ƒ 14; Paesens ƒ 27; Dokkum A ƒ 27.93; Driesum ƒ 9.80; Raard ƒ 10.32; Wondsend ƒ 4.50; Emlichheim ƒ 7.50.

Giften van Kerken: Rotterdam A ƒ 5; Gouda A ƒ 1.25; Heinekensz. ƒ 2.50; Gasselter-Nijeveen ƒ 2; Zaamslag B ƒ 1.50; Lollum ƒ 1; St. Annaparochie B ƒ 2; 's Gravenhage ƒ 10; Sliedrecht ƒ 6; Goenga Sybrandaburen ƒ 3.05 Aalst ƒ 1; Hofermuthle ƒ 3; Hattum ƒ 2.50; Niawier ƒ 2; Leiderdorp ƒ 5; Oudebildzijl ƒ 1; Oudloosdrecht ƒ 2; Leeuwarden ƒ 5; Joure ƒ 5; Boskoop ƒ 7; Middelburg C ƒ 5; Broek op Langedijk ƒ 5; Driebergen ƒ 4; Krabbendijk ƒ 5; Bussum ƒ 3; Winsum (Fr.) ƒ 2, Schiedam ƒ 2.50; Holwerd ƒ 6.40; Amstelveen ƒ 3; Schildwolde ƒ 2.50; Metslawier ƒ 2.50.

Jongelingsvereenigingen: H. I. Ambacht ƒ 2.50; Wormer ƒ 1; Schraard ƒ 1; Andijk ƒ 5; Winsum (Gron.) ƒ 3; Roon ƒ 1.50; Oosterbierum ƒ 1.

Particuliere giften in huislijken kring verzameld: W. C. v. Geel, Oudewetering ƒ 2.75; A. Vingerling, Gouda ƒ 10; H. M. Ritzema, Wester-Nieland ƒ 10; Dr. A. Kuyper Jr., Makkum ƒ 2.50; J. G. v. d. Hoogt uit de familiebus ƒ 5; Mevr. Cnopius, Ittersum bij Zwolle ƒ 10; N. N. ƒ 10; Ds. Vogelaar van Mevr. L. te Groningen ƒ 5; E. R. Wigboldus, Groningen ƒ 2.50; dames Polman, Groningen ƒ 10; Centsvereeniging alhier ƒ 27.12; G. P. H. te Heeg ƒ 2.50; Mevr. v. d. Voor—Grootenboer, Den Haag ƒ 5; J. Poppinga, Sneek ƒ 1, en ƒ 2.50 van J. H. O, Leiden, en niet van de Geref. kerk, Leiden, zooals vorig maal bij vergissing vermeld was.

Broeders en Zusters, onzen oprechten dank. De Heere vergelde u deze weldaad aan een kleine kerk bewezen. Doch wij durven nog niet bouwen; de rentelast zal nog te zwaar worden voor een hulpbehoevende kerk die door steun van classis en provincie in haar dagelijksch onderhoud nog moet geholpen worden.

Daarom Kerken, Jongelings-vereenigingen, Broeders en Zusters, die ons nog niet iets zonden, och zendt nog spoedig uwe gaven, om des Heeren wil, aan een kleine kerk op een eiland, tot het verkrijgen van een kerkje of lokaal. Zoo het eenigszins kon, wilden we gaarne vóór Juni er mee gereed zijn.

Namens den kerkeraad,
R. KUIPER.

Buitenland.

Noord-Amerika. Actie tegen het Mormonisme.

Het feit dat een Mormoon tot senator gekozen werd, heeft in Noord-Amerika heel wat pennen in beweging gebracht. Sedert eenige jaren is de staat Utah, waar de Mormonen de overhand hebben, in de rij der Vereenigde Staten van Noord-Amerika opgenomen; niet zonder protest van velen die het niet oorbaar achtten, dat een staat waarin de veelwijverij heerscht, als een deel van de Vereenigde Staten zou beschouwd worden. Nu heeft de staat Utah naar den Senaat der Vereenigde Staten Reed Smoot, een apostel der Mormonen, afgevaardigd. Velen kunnen zich echter in de gedachte dat een Mormoon een zetel in den Senaat zal innemen, niet vinden. Uit alle oorden des lands stroomen petities naar Washington, te zamen niet minder dan tachtig boekdeelen. Vooral de vrouwen zijn in deze zaak druk in de weer geweest.

Dat Smoot's zetel in den Senaat betwist wordt, vindt zijn grond niet alleen hierin dat hij als Mormoon de veelwijverij rechtstreeks of zijdelings begunstigt, maar ook dat hij het gezag van machthebbers in zijn kerk, ook in zake den staat betreffende, boven dat der regeering plaatst. Welke positie de Mormonen innemen, volgt uit de uitspraken die wij hieronder laten afdrukken.

1. De priesterschap (der Mormonen) heeft de sleutelen der openbaring Gods aan den mensch op aarde, de macht en het recht om wetten en bevelen te geven aan personen, kerken, regeerders, natiën en de wereld; om koninkrijken op te stellen; om koningen, presidenten, gouverneurs en rechters aan te stellen en om hen voor deze heilige ambten te zalven, alsook om hen te vermanen en te bestraffen door het Woord des Heeren. (Key to Theology 4de uitgaaf, p. 70).
2. De priesterschap is de eenige wettige macht, die recht heeft om op aard te regeeren. Apostel John Taylor in „Journal of Discourses" vol. 5, p. 186.)
3. Sommigen zouden kunnen vragen of het recht en wettig is, dat binnen de vereenigde Staten zich een gouvernement van theocratischen aard organiseert? Zeker, met het volste recht. (Apostel Orson Pratt, in „Journal of Discourses", vol. 3 p. 72.) De Mormoonsche priesterheerschappij geeft zich dus voor eene theocratische regeering uit, gelijk die onder het oude verbond bestond.
4. De dag zal komen wanneer het gouvernement der Vereenigde Staten en alle andere regeeringen zullen verdwijnen en de koninkrijken dezer wereld in één zullen worden vereenigd en het koninkrijk van onzen God (daardoor wordt altijd de Mormoonsche priesterheerschappij aangeduid) over de geheele aarde zal heerschen. (Journal of Discourses, vol. 3, p. 71.
5. Het Koninkrijk Gods (de Mormoonsche priesterschap) is een orde van regeeren, gemaakt op Goddelijk bevel. Het is de eenig wettige regeering, die in eenig deel van het heelal kan bestaan. Alle andere regeeringen zijn onwettig en zonder gezag. (Apostel Pratt in „The Kingdom of God").
6. Wanneer God een systeem van openbaring geeft, zooals Hij door de priesterschap in deze laatste dagen heeft gedaan, wordt daarmee tevens eene regeering gevestigd, die over tijdelijke en geestelijke aangelegenheden gezag uitoefent. (Millennist Star vol. 23, p. 214).
7. De priesterschap zal bewind hebben over alle dingen in het koninkrijk. (Brigham Young, Journal of Discourses, vol. 2, 189.)
8. Joseph Smith, de tegenwoordige president der Mormonen, zeide drie jaar geleden, bij gelegenheid dat hij staatkundige vraagstukken behandelde: „De groote vraag voor mij is deze, dat wanneer ik het woord des Heeren ontvang aangaande den rechten man, voor wien ik stemmen moet, ik gehoorzamen zal, al was het tegen mijne overtuiging."

Als men nu hierbij in aanmerking neemt, dat de uitspraken van deze „apostolische" mannen beschouwd worden, als van God ingegeven, dan is het duidelijk, dat de Mormonen feitelijk een staat in den staat vormen. Het is daarom wel te betreuren, dat zij in de Unie zijn opgenomen. Men kan met recht de Mormonen niet eens een secte der Christelijke kerk noemen, omdat zij het fundamendeele stuk der heilige Drieëenheid loochenen. WINCKEL.

Voor Kinderen.

TWEE WEGEN.

XXVII.

IN DEN NOOD.

't Werd Gilles duidelijk, dat hij van de menschen weinig meer te hopen had. Tot den Heere God te gaan met al zijn zonden en nooden wilde hij niet. Hij gaf liever de schuld aan de vrienden.

„Honger is een scherp zwaard," zegt een oud spreekwoord. Toen het zoo ver kwam, dat Gilles niet meer te eten had, gevoelde hij al de waarheid van dat woord, te meer daar hij zoo goede dagen had gekend. Door den nood gedreven, verhuurde hij zich eindelijk bij een groentenkooper, de eenige die hem hebben wou. 't Was voor Gilles een moeilijk leven bij zulk werk, dat hem geheel vreemd was, en meermalen schaamde hij zich en werd toornig, als hij met een mand vol kool en wortelen op den rug, zijn oude vrienden tegenkwam, die hem schenen uit te lachen. Ook Wiebold had hij een paar malen ontmoet, doch die had gedaan alsof hij Gilles heel niet kende.

De groenteboer was geen makkelijk heer en verweet Gilles meermalen, dat hij „net zoo suf was als zijn vader." Dit was hard: echter was waar, dat Gilles, door begrijpelijke oorzaken, alles behalve meer zoo vlug was als eenige jaren geleden, en soms bij de groenten zat te droo-